

Skaut - Junák slaví sto let!

Ve druhém pokračování vás zavedeme do třicátých let minulého století, kdy náš časopis výrazně zvětšil formát a na titulních stranách se objevily velké fotografie.

Titulní strany měly vždy velkou fotku, většinou skautskou, ale někdy i dobrodružnou z dalekých zemí.

Vnitřní strany obálky byly pravidelně věnovány fotografiím ze skautské činnosti. Vzhledem k blížící se válce byly vděčným tématem snímky z branných cvičení s plynovými maskami.

Soutěž se objevovala pravidelně, většinou o zajímavou knihu, jako tato, při které máš na obrázku najít co nejvíce nesrovnalostí.

Skauti, řiďte se dle vzoru svého družinového zvířete!
(Radi Marikita)

Skaut - Junák slaví sto let!

Ve třetím pokračování se přesuneme do čtyřicátých let minulého století, kdy se náš časopis stal po svém znovuoobnovení v roce 1945 postupně týdeníkem a z černobílé podoby přešel na částečně barevnou. Jeho život trval ale pouhé tři roky, než skauting, a s ním i časopis Junák, komunisté zakázali.

Rubrika nováčkovský slabikář přinášela návody pro začínající skauty, tentokrát na téma stopařství.

Časopis Junák získal svého maskota, kterým se stal TOM-ATOM.

Opět nesmí chybět oblíbená soutěž, tentokrát na postřeh. Jakého výsledku dosáhnete vy?

ODHADNĚTE

Na obrázku je nakreslen určitý počet klobčuků, stanů a skautských tyčí. Dívejte se na obrázek čtvrt minuty a snažte se odhadnout, kolik klobčuků, stanů a tyčí tady asi je!

stopovat — a budou z vás zálesáci.

Na stopě: „... a nyní se musím k tomu prasátku nenápadně připlížit, aby mne nezapozorovalo.“

Návod jak a kdy vázat na šátku uzel dobrého skutku se jistě hodí i dnes.

Uzel „Dobráček“

Za devaterými horami a desaterými vrchy, šel kdysi jeden dobrý junáček, který měl ve šátku heslo: „Denně alespoň jeden dobrý skutek.“

244

tek.“ Aby nezapomněl na plnění svého hesla, uvázal si na skautském šátku zvláštní uzel, který mu heslo stále připomínal. A jakmile takový skutek vykonal, uzlík rozvázal — a ihned znovu uvázal, aby mu připomněl nový dobrý čin. Od těch dob nosí uzel dobrého skutku všichni skauti a jestli neumějí, konají dobro desud...

Umíš na svém šátku uvázat „uzel dobrého skutku“?

Není to tak těžké, budeš-li trochu zručný a trpělivý. Vezmi cípky svého šátku a pečli. Vě je slož, abys z nich uvázal pěkně upravený uzlík. Levý cíp obtoč okolo pravého — ale lépe už ti to poví obrázek:

Hotovo?

Není příliš krásný? Nu ovšem — napoprvé. Začni znovu a pečlivěji, to by bylo pěkné, abys to nedokázal!

Kdo ve vaší družině uváže do minuty neúpravnějšího „DOBRÁKA“ a kolikrát ho m. den znovu a znovu uvážež?! PFA

Skaut - Junák slaví sto let!

Čtvrté pokračování nás zavede do let 1968-70, kdy byl Junák, a s ním i jeho časopis, obnoven po komunistickém zákazu. První čísla vycházela v dosud největším formátu, jaký kdy byl, ale po roce se přešlo na menší podobu.

Nulté číslo se objevilo na jaře 1968 s titulní romantickou kresbou Zdenka Buriana a pro mnoho kluků a holek se stal tím hlavním impulsem, proč vstoupit do znovuoobnovených oddílů.

Velkým tématem bylo hrdinství skautů i neskautů za 2. světové války, ztvárněné mimo jiné v komiksu Operace Antropoid, věnované atentátu na R. Heydricha.

Poslední číslo Junáka vyšlo v létě 1970. Skončilo zákazem, jako celá naše organizace na dalších 20 let. I v něm jste našli ještě několik posledních vtipů, jež bavily čtenáře v těch krátkých letech skautského nadechnutí.

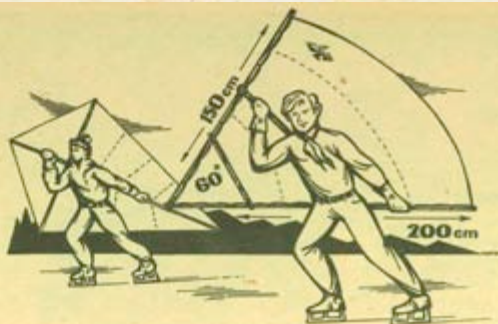
Skaut u věštkyně:
„Jsi důvěryhodný, věrný, připraven k pomoci, přátelský, ochotný, poslušný, zdvořilý, veselý, spovívavý, obětavý, čistotný a čestný.“
(Kresba: Chas Addams)

PLACHTÍME NA BRUSLÍCH

s větrem o závod! Potřebujeme k tomu větší jedni plochu, dovedně ruce, několik tyčků (třebas lískových), trochu konopného provázku, asi dvacet archů papíru (nejlépe balicích), několik archů kartónu, klišé — a toť vše.

Přesně stanovené rozměry pro tyto „plachty“ nejsou, jako příklad uvádíme rozměry, jakých užival jeden z varšavských harcerských oddílů pro své „závodníky“ ve věku od 14 do 16 let. Užívali dvou druhů plachet, jedna připomínala křídlo motýla, druhá byla podobná papírovému draku. Oba druhy vyráběli buď z normálního bílého plátna (například ze starých prostěradel), nebo ze sivepovinného halicého papíru. Dřevěnou konstrukci měli skládací — podobně jako se skládají stanové tyče. Takového

Kresil Havlíček

plachty bylo možné snadno převážet.

Lepené papírové plachty vyráběli ze šesti vrstev, mezi třetí a čtvrtou vrstvou vlepovali vzájemně se křížící šňůrky, takže vznikla síť o velikosti oběh 10 cm. Okraje „plachty“ olemovali (olepili) kartónem, v němž udělal průbojačkem drobné otvůrky, jimiž vyvedli konce šňůrek, které pak sloužily k upevnění plachty na tyčkovou konstrukci. „Motýl“ měl čtyři tyčky, „drak“ dvě. Všechny spoje byly vázány harcerskými uzly.

Horní tyčka „motýla“ byla dlouhá 150 cm, dolní 200 cm, přičemž, vypínající plochy plachty — 100 cm. Čtvrtá tyčka, nejkratší (40 cm), udržovala úhel 60 stupňů mezi horní a dolní tyčkou. Hotovou papírovou plachtu impregnovali tenkou vrstvou olejeové barvy.

Manévrování plachtou není obtížné. Jednou rukou uchopíme horní tyčku, druhou spodní, přičemž máme plochu „plachty“ za zády. Símkou přičku opráme silou o rameno ohnuté ruky. Druhou rukou, kterou držíme spodní tyčku, regulujeme polohu plachty vůči větru. Po určité době se naučíme plachtit nejen s větrem v zádech, ale i při větru vnanocím z boku.

Druhá plachta — „drak“ — má jenom dvě tyčky. Držíme ji jednou rukou, pokrčenou před ramenem, těsně před místem, kde se tyčky křížují, druhou nataženou za sebou. Stejně jako v prvním případě opráme plachtu silou o rameno pokrčené ruky. „Drak“ byl v onom oddíle oblíbenější, protože s ním chlapci dosahovali větších rychlostí.

(Podle polského tisku)

Rubrika Skautskou stopou přinášela zajímavé náměty na tábornickou praxi a oddílovou činnost, jednou z nich byli i zvláštní „draci“ pro plachtění na bruslích, které si můžete v zimě vyrobit i vy.

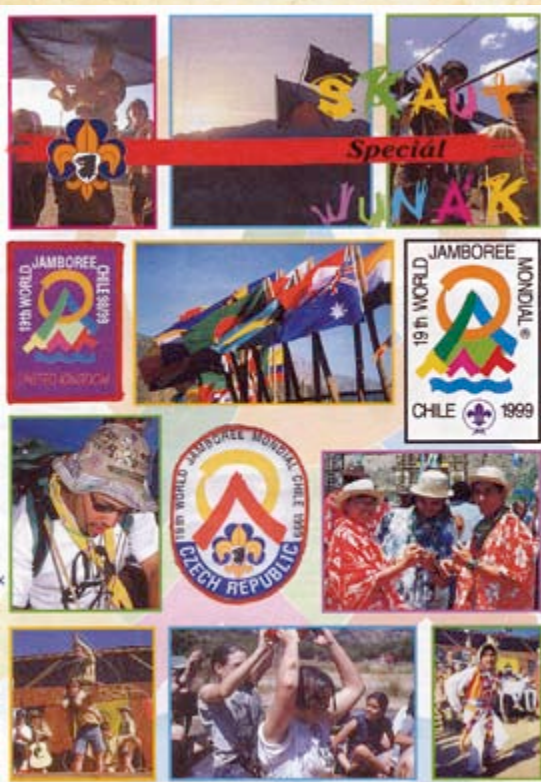
Skaut - Junák slaví sto let!

Páté, závěrečné pokračování seriálu nás zavede do let 1990-2015. V roce 1990 byl časopis Junák již potřetí obnoven. Nulté číslo vyšlo ve velkém formátu, jenž pak pokračoval celý ročník. Dalších 24 let se velikosti střídaly, stejně tak četnost vycházení.

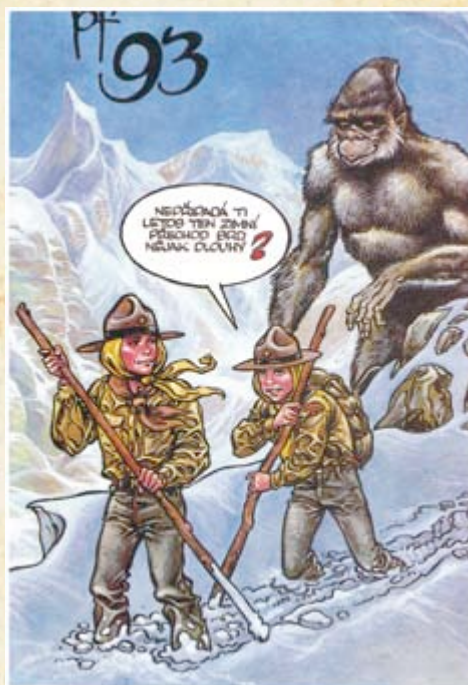
V roce 1990 začal vycházet na pokračování román M. Zapletal, který byl zároveň kreslený jako komiks. V letošním roce vychází dokončený knižně pod názvem Severka.

Pravidelné přílohy často doprovázely jednotlivá čísla, ať to byly vystřihovánky, návody, metodické náměty pro rádce apod. Vyšlo i několik speciálních čísel, věnovaných především Jamboree, a několik tematických CD.

Významným ilustrátorem časopisu v 90. letech se stal Miroslav Schönberg neboli Berg, svým nezaměnitelným stylem nakreslil množství komiksů, obálek, povídek a vtipů.

Od roku 2009 se časopis stává součástí členství v Junáku, tudíž ho dostává každý registrovaný skaut a skautka, kteří chtějí. Doufejme, že tak to bude i dalších sto let.

